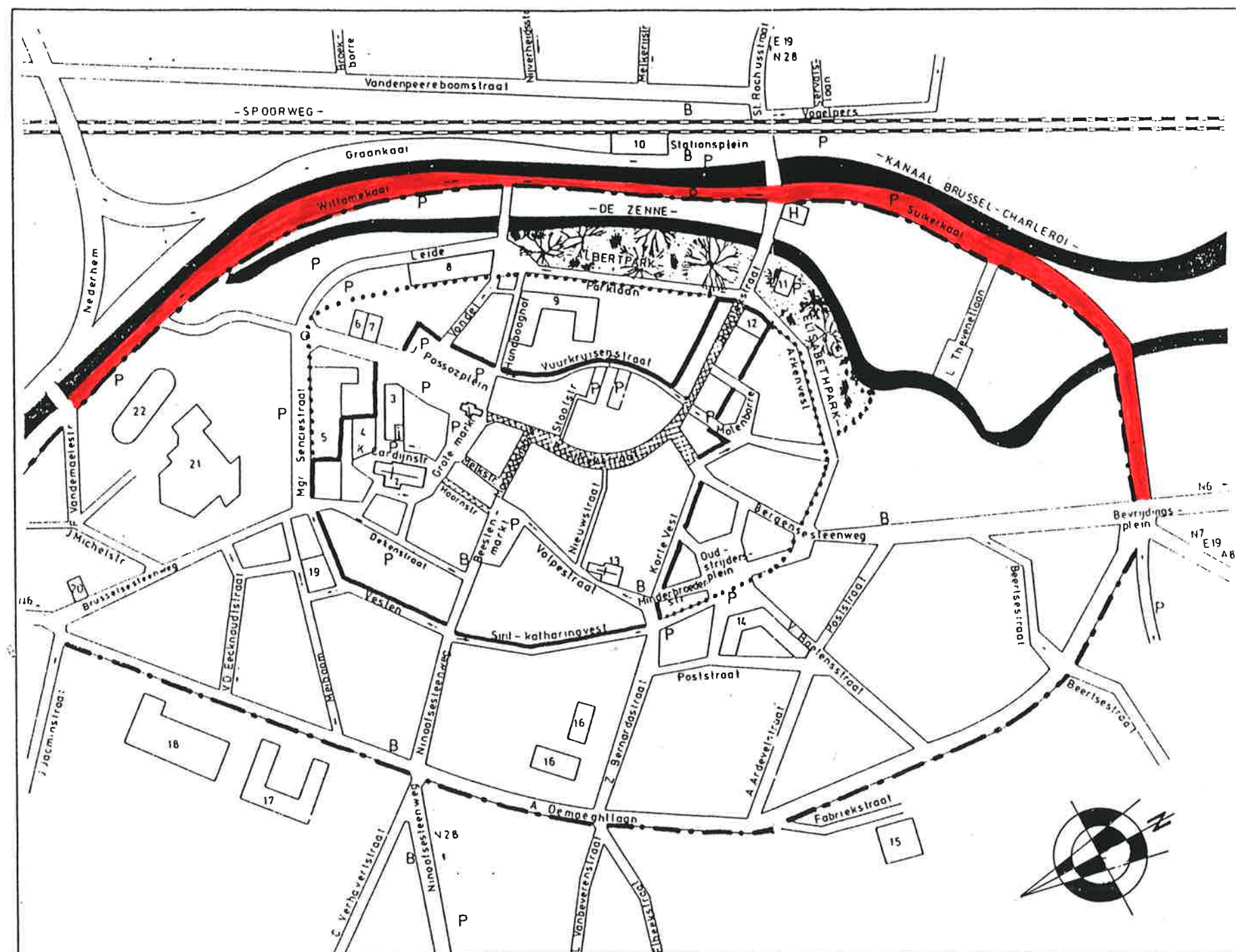
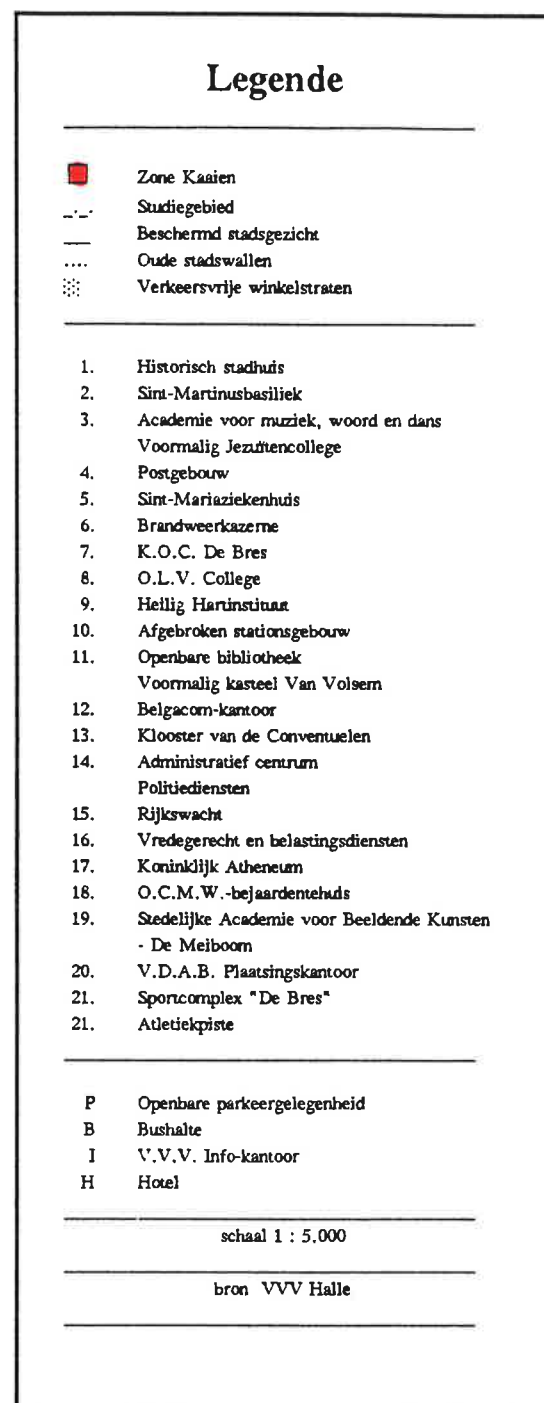

Zone 7 - Kaaien

(Suikerkaai, Willamekaai)

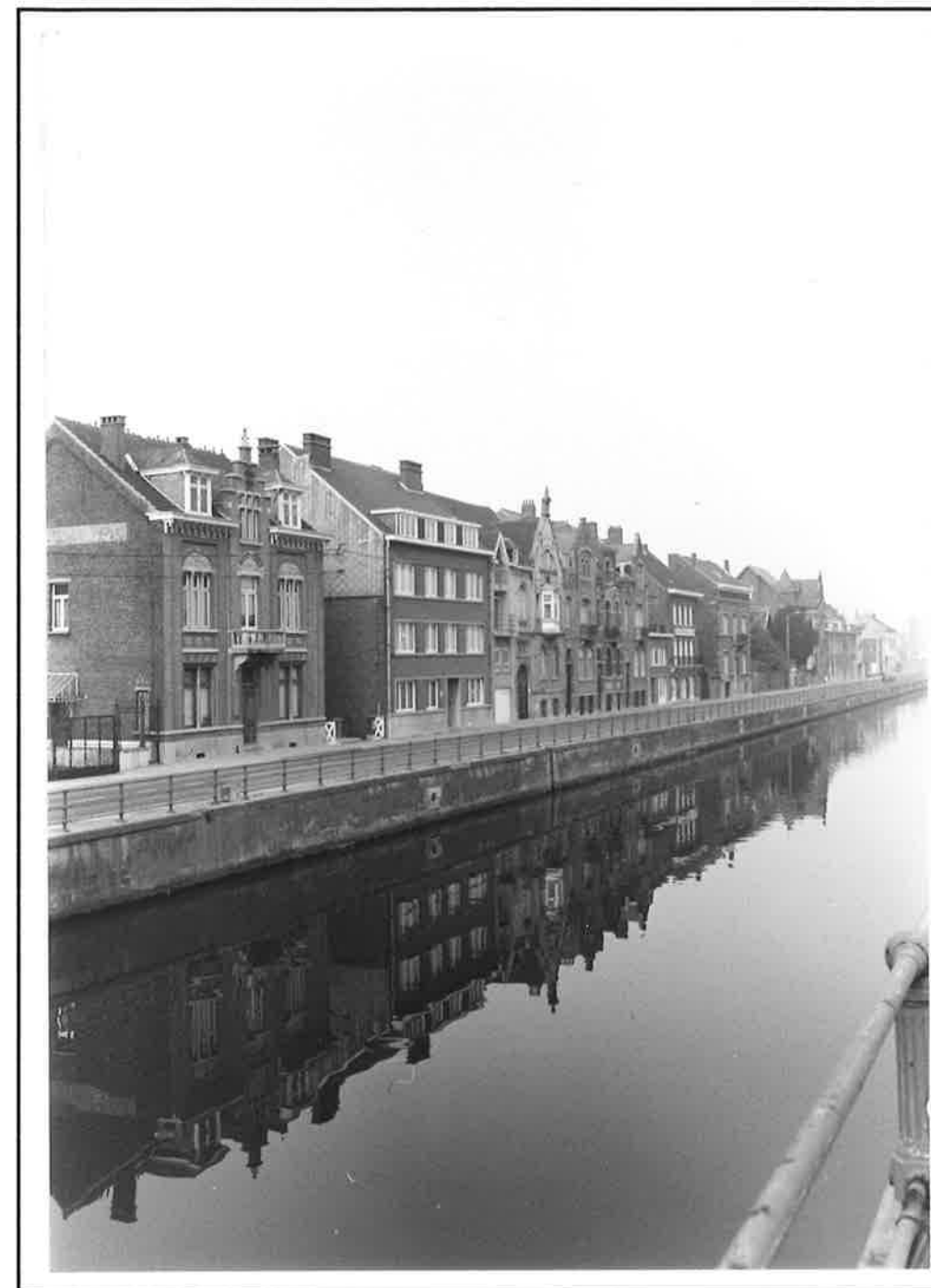
1. SITUERING

2. HUIDIGE TOESTAND

De Willamekaai is strategisch erg belangrijk gelegen. Hij is zichtbaar vanaf de spoorweg en daardoor het 'visitekaartje' van Halle.

Recente ontwikkelingen in de zone die te maken hebben met het herdefiniëren van de functie van de kanaalzone, de afbraak van het station en de aanleg van de HST, hebben een nefaste invloed op de zone en haar bebouwing. Een onzekere toekomst legt een hypotheek op de nochtans zeer interessante gebouwen langs de kaaien.

Willamekaai, huidige toestand.

3. EVOLUTIE VAN DE ZONE

Het gebied zit geprangd tussen het kanaal Brussel-Charleroi en de spoorweg enerzijds en de Zenne anderzijds. Het gebied is gescheiden van de stadskern door het Albertpark - achter de zenne, aangelegd in 1886. Een plan voor de aanleg van dat park geeft de situatie weer. Dat deze zone voorbestemd was om industrie en KMO te bevatten ligt als het ware voor de hand.

Toch is er een interessante vermenging van functies. Residentieel wonen kon in het begin van deze eeuw blijkbaar samengaan met kleinschalige industriële gebouwen, en zelfs worden afgewisseld met bescheiden woningen. Een panoramische foto die in 1907 werd genomen toont die complexe vermenging van functies en de toch ook nog dominante aanwezigheid van groen.

Op enkele oudere gebouwen na - die nog van vóór 1886 dateren - zijn de meeste gebouwen er vóór of zelfs nog vlak na de eerste wereldoorlog tot stand gekomen.

De ontwikkeling van het gebied is gekoppeld aan het kanaal en de nabijgelegen spoorweg.

Door de afbraak van het station van Halle is dit gebied als het ware 'onthoofd'.

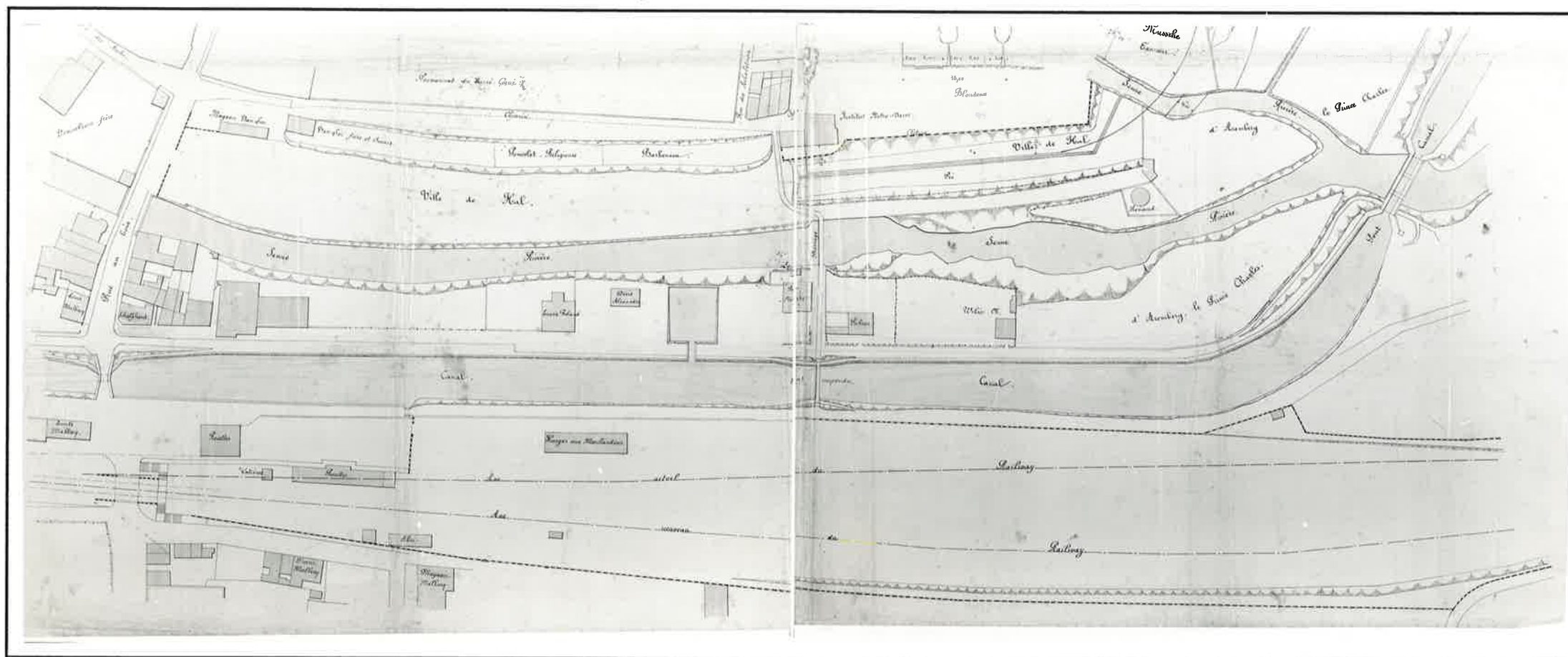

Zicht op het kanaal Brussel-Charleroi , het gebouw Willamekaai 22 en omgeving
postkaart (*Halle in oude prentkaarten*, Georges Renoy, 1972)

Panorama de la ville pris d'au-delà de la gare. — 1907 — Panorama der stad in vogelvlucht van over de statie.

(Gedenkboek van O.L. Vrouw van Halle, uitgegeven door E.H. Pastoor-Deken van Halle, 1908)

Aanlegplan van het park, 1886 (Archief stad Halle, dienst stedenbouw)

4. OVERZICHT VAN DE SELECTIE

4.1 Karakteristieken van de bebouwing

De architectuur zoals die zich in deze zone voordoet is weinig eenduidig en dat heeft natuurlijk alles te maken met de hoger beschreven ontwikkeling. De afwisseling in bouwstijlen is representatief voor de periode waarin deze gebouwen tot stand zijn gekomen.

4.2. Criteria voor de selectie

De strategische ligging van het gebied speelt een belangrijke rol bij de selectie.

De Willamekaai bevat een van de meest waardevolle reeksen van eclectische architectuur in Halle.

De Suikerkaai bevat een van de meest interessante (en vooral erg schaarse) art deco gehelen in het centrum van Halle.

5. ZICHTASSEN EN STEDENBOUWKUNDIGE PERSPECTIEVEN

De Willamekaai ligt in het zicht vanaf de spoorweg.

Belangrijk en te vrijwaren is het zicht naar de Basiliek.

6. ALGEMENE EVALUATIE

6.1. Evaluatie van de selectie

In de in 1975 opgestelde *Inventaris van het Cultuurbezit in België, Halle-Vilvoorde* was er geen aandacht voor de architectuur van de kaaïen. Het inmiddels afgebroken station van Halle was er wel in opgenomen.

Het aantal geselecteerde gebouwen in de zone bedraagt 17.

De verdeling van de codes is de volgende

1	(uniek)	0
2	(zeer gedenkwaardig)	1
3	(gedenkwaardig)	6
4	(waardevol)	10
5	(begeleidend waardevol)	0

Uit de codes van de geselecteerde gebouwen blijkt de waarde van deze zone. Sommige van deze panden komen zeker in aanmerking om beschermd te worden (code 2 & 3).

De zone wordt gekenmerkt door een grote stijlenwaaier van het neoclassicisme over het eclecticisme en de neostijlen en de art deco.

6.2. Richtlijnen

Rooilijn

De rooilijn is in deze zone erg onregelmatig en weerspiegelt daardoor juist de evolutie in de zone. Algemene richtlijnen dienaangaande zijn niet aangewezen.

Straatritme

Ook het ritme - perceelsbreedte en architecturale invulling - verloopt erg onregelmatig en is gekoppeld aan de verschillende functies en bouwtypologieën.

Gabariet

Over het algemeen is het gabariet in deze zone erg onregelmatig. Binnen sommige gehelen (Willamekaai 13-16, en Suikerkaai 14-20) is het gabariet van de gebouwen die samen werden gebouwd op elkaar afgestemd en is het ook noodzakelijk dat zo te behouden.

Materialen

De grote diversiteit in stijlen ligt aan de basis van een telkens specifiek materiaalgebruik. Overeenkomstig de opmerkingen in de tabel is het belangrijk oog te hebben voor de eigen materialen.

Zeer specifiek is o.a. de speciale voegtechniek die eigen is aan de art deco-architectuur en die we als 'Dudokvoegen' bestempelen en die werd toegepast langs de Suikerkaai 14-20.

De afwisseling in materialen dient te worden gerespecteerd en kan ook bij mogelijke nieuwbouw of invularchitectuur qua kleur richtinggevend zijn.

Dat een uitbreiding van een bestaand gebouw met hedendaagse materialen ook kan wordt aangetoond bij het pand Willamekaai 13.

6.3. Aandachtspunten voor het beleid

Een toekomstgericht beleidsplan

Het verval van sommige gebouwen (o.a. Willamekaai 22) is tekenend voor de situatie langs het kanaal. Die wordt gehypothekeerd door het opeisen van de NV-zeekanaal van de uitbreidingszone van het zeekanaal waar door lange termijn-planning en investeringen m.b.t. de aanwezige gebouwen wordt verhinderd. Deze toestand moet bij hoogdringendheid worden gedeblokkeerd.

De stad Halle - ook al is dit niet noodzakelijk haar beslissingsbevoegdheid - moet hierin een rol spelen en de betrokken partijen wijzen op de concrete gevolgen van de huidige situatie. Dit is des te meer belangrijk in de context van de aan gang zijnde HST-Werken. Naar de toekomst toe kan deze zone en haar architectuur, een belangrijke rol spelen in de 'uitstraling van Halle'. Een

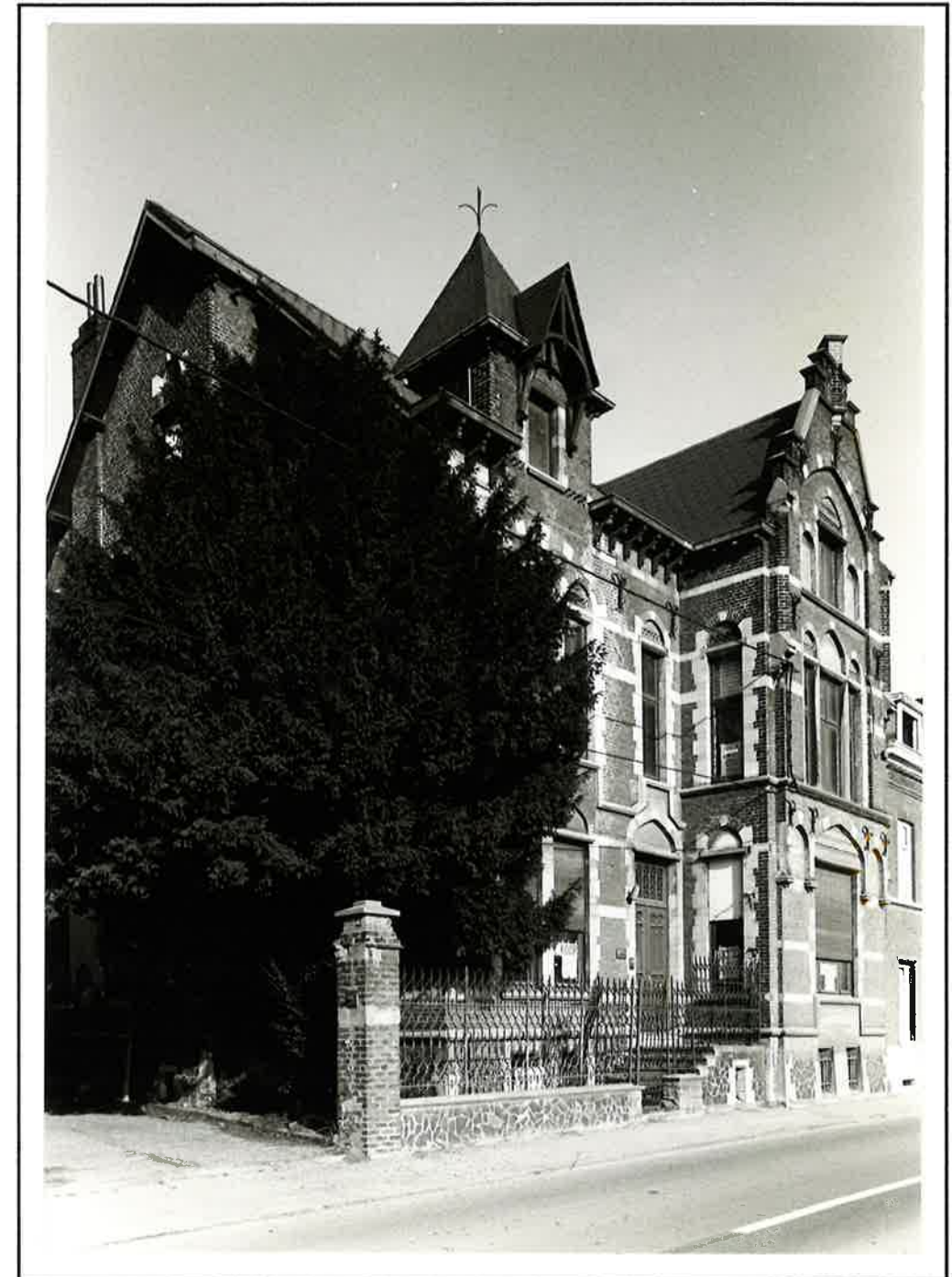
beleidsplan dient te worden opgesteld voor de omgeving van het nieuwe stationsgebouw, rekening houdend met de in deze studie geselecteerde gebouwen. In dat plan zou ook de Vandenpeereboomstraat (buiten studiegebied) moeten worden behandeld.

Merkwaardig art-deco-geheel opwaarderen

De gebouwen gelegen aan de Suikerkaai 14 tot 20 vormen een interessant en fraai geheel. Deze art-deco-architectuur is - voor Halle dan toch - merkwaardig. Begeleiding vanuit de stadsdiensten om de kwaliteit van het geheel terug bij te sturen en op te waarderen is hier aangewezen.

Interessante en voor het centrum van Halle uitzonderlijke art-deco-architectuur Suikerkaai 14-20, huidige toestand.

Verwaarloosd patrimonium langs de Willamekaai Willamekaai 22, huidige toestand.

OVERZICHT VAN DE SELECTIE

et de ingekleurde selectie

Legende

eselecteerde gebouwen

eel code geheel

- code 1 uniek
- code 2 - zeer gedenkwaardig
- code 3 - gedenkwaardig
- code 4 - waardevol
- code 5 begeleidend
- code 6 - facadisme

Zichten

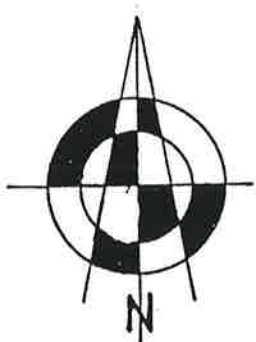
ng vatbaar

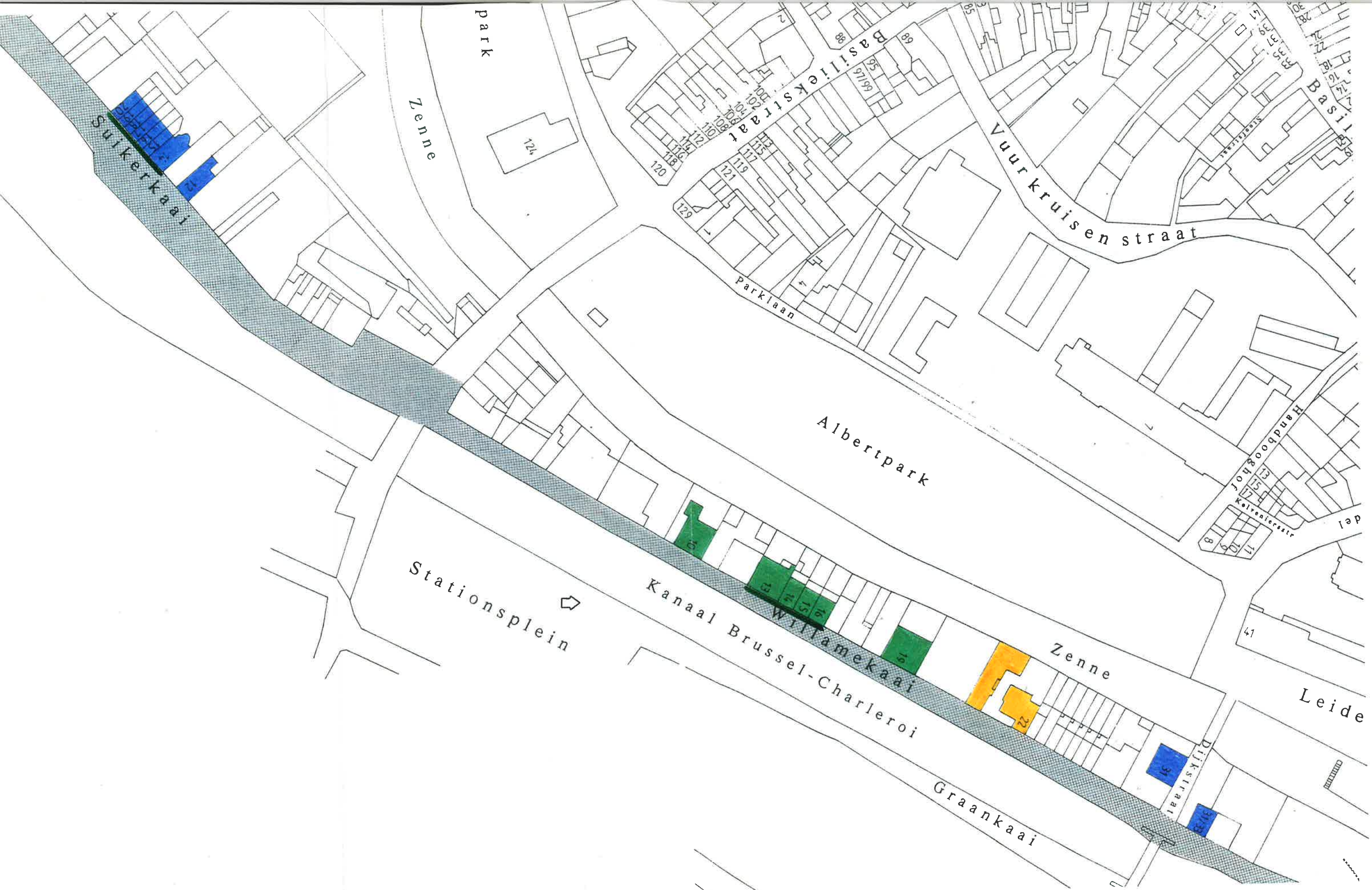

stadsweefsel

Schaal 1:1.250

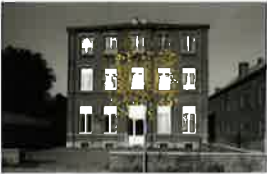

ZONE 7 : DE KAAIEN					EVALUATIE				7 / 11
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel		
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	
SUIKERKAAI	12		woning	E	4	+ gaaf bewaarde eclectische gevel + interessant schrijnwerk kroonlijst en dakkapellen			
	14		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch materiaalgebruik (baksteen, geglazuurde baksteen) + typisch voegwerk (Dudokvoegen) + fraaie ijzeren deur met geometrisch patroon	3	+ uitzonderlijk reeks van art-deco-woningen die samen een geheel vormen + de nrs. 15-20 zijn als één geheel ontworpen. Kenmerkend is de symmetrie in de compositie (nrs. 15//20, 16//19, 17//18) waarbij de symmetrisch gekoppelde gebouwen het ritme van de reeks bepalen. Daarom is het noodzakelijk dat men bij elke ingreep aan één van de gebouwen de waarde van het geheel voor ogen houdt en in het bijzonder ook de symmetrierelatie - kleine ingrepen die in het verleden zijn gebeurd, hoofdzakelijk aanpassingen van schrijnwerk, hebben het geheel reeds verstoord	
	15		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + origineel schrijnwerk met klein hout in de ramen en deur + typisch voegwerk (Dudokvoegen)			
	16		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch materiaalgebruik (baksteen, geglazuurde baksteen) + typisch voegwerk (Dudokvoegen) - schrijnwerk aangepast, klein hout is weg			
	17		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch materiaalgebruik (baksteen, geglazuurde baksteen) + typisch voegwerk (Dudokvoegen) + nog originele indeling van schrijnwerk - verwaarloosde toestand			

ZONE 7 : DE KAAIEN					EVALUATIE				7 / 12
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel		
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	
SUIKERKAAI	18		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch materiaalgebruik (baksteen, geglaazuurde baksteen) + typisch voegwerk (Dudokvoegen) - vervanging van het schrijnwerk op de verdieping, kleinhout is verdwenen			
	19		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch materiaalgebruik (baksteen, geglaazuurde baksteen) + typisch voegwerk (Dudokvoegen) - vervanging van het schrijnwerk op de verdieping, kleinhout is verdwenen			
	20		woning	AD / M	4	+ gaaf bewaarde art-deco-gevel + typisch voegwerk (Dudokvoegen) + origineel schrijnwerk met kleinhout in de ramen en deur			
WILLAMEKAAI	10		herenhuis	E / NVR	3	+ gaaf bewaarde eclectische gevel (1910) + neo-vlaamse-renaissance vormtaal (monelen, diamantkoppen) + decoratieve en kleurige afwerking (tegels) + uitzonderlijk fraai schrijnwerk kroonlijst + goed onderhouden			
	13		herenhuis <i>"Les glycines"</i>	E / BA	3	+ interessant voorbeeld van laat eclectische architectuur met invloed van de Beaux-art-stijl + boeiend gevelrimte + fraai smeedwerk van de deur + interessante moderne uitbreiding	3	+ de strategische ligging van de gebouwen (zichtbaar vanaf de spoorweg) maakt dat ze belangrijk zijn voor Halle + boeiende aaneenschakeling van waardevolle eclectische bebouwing	

ZONE 7 : DE KAAIEN					EVALUATIE				7 / 13
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel		
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	
WILLAMEKAAI	14		herenhuis <i>"Les roses"</i>	E	3	+ decoratieve en polychrome eclectische architectuur (1913) + gaaf bewaard + authentiek schrijnwerk		+ de afwisseling in de gebruikte bouwmaterialen en in het gabariet (opeenvolging van trap & puntgevels) is toonaangevend voor deze reeks	
	15		herenhuis <i>"Les hirondelles"</i>	E	3	+ decoratieve en polychrome architectuur (1913) + gaaf bewaard + authentiek schrijnwerk			
	16		herenhuis	E	3	+ gaaf bewaarde gevel in eclectische stijl (1913)			
	19		herenhuis	E/ NVR	3	+ gaaf bewaarde gevel in eclectische stijl + neo-Vlaamse-rennaissanceversiering (diamantkoppen, speklagen in natuursteen)			
	22		herenhuis	NVR/ NG	2	+ een van de meest fraaie eclectische gebouwen in Halle + interessante stijlencombinatie + kleurrijke materialenverwerking + pittoreske uitstraling - sterk verwaarloosd (sporen van vandalisme)			

ZONE 7 : DE KAAIEN					EVALUATIE				7 / 14
STRAATNAAM	NR.	FOTO	TYPE	STIJL (EN)	afzonderlijk		geheel		
					code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	code	(~) neutraal, (+) positief, (-) storend,	
WILLAMEKAAI (HOEK DIJKSTRAAT)	31		herenhuis	NC	4	+ monumentaal neoclassicistisch herenhuis - ontleisterde gevel - aanleg rondom (asfalt) verzwakt de uitstraling van het geheel - door het vergroten van de ramen op de 2de verdieping en het nieuwe werden de verhoudingen van de gevel verstoord			
(HOEK DIJKSTRAAT)	32/33		woning/fabriek	AD	4	~ zeepziederij en bijhorende woning (nu kantoor) + eenvoudige maar typische art deco-vormgeving + representatief ook voor de aanwezigheid van KMO in deze zone (aansluitend bij kanaal en spoorweg)			